

DRAUDIMAS NAKVOTI KABINOJE

SVARBIAUSI KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

KOKIOSE VALSTYBĖSE ŠIUO METU GALIOJA DRAUDIMAS PRALEISTI SAVAITGALIO POILSIO LAIKĄ KABINOJE?

Šiuo metu draudimas praleisti poilsio laiką kabinoje galioja Prancūzijos, Belgijos ir Olandijos teritorijoje. Nuo gegužės 25 dienos toks reikalavimas įsigaliojo ir Vokietijoje. Artimiausiu metu analogišką draudimą planuoja įvesti ir Italijoje.

APIE KOKIAS BŪTENT PERTRAUKAS KALBAMA?

Vairuotojo poilsio laikas buvo nustatytas 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente 561/2006. Šis reglamentas apibrėžia "savaitinio poilsio laiką" kaip savaitėje esantį laiko tarpą, kuriuo vairuotojas gali laisvai disponuoti ir kuris apima įprastą ar sutrumpintą savaitinio poilsio laiką. Įprastas poilsio laikas reiškia poilsį, besitęsiantį mažiausiai 45 valandas, tuo tarpu sutrumpintas poilsio laikas tęsiasi mažiau nei 45 valandas, pastarąjį galima sutrumpinti iki ne mažiau nei 24 poilsio valandų.

Verta paminėti, kad vadovaujantis nurodyto reglamento 8 straipsnio 8 punktu, jei vairuotojas priims tokį sprendimą, dienos poilsio laikotarpius ir sutrumpintus savaitinio poilsio laikotarpius, esant už bazės ribų, bus galima praleisti ir transporto priemonėje, jei joje yra įrengta tinkama miegojimui skirta vieta kiekvienam vairuotojui ir automobilis yra stovėjimo aikštelėje.

JEI PATS ĮMONĖS SAVININKAS DARYS 45 VALANDŲ PERTRAUKĄ AR JIS IRGI GAUS BAUDĄ?

Tiek savininkas, pats vairuojantis transporto priemonę, tiek ir kiekvienas vairuotojas (nepriklausomai nuo įdarbinimo teisinės formos) turi laikytis reglamentavimo, nustatyto Reglamente Nr. 561/2006.

JEI SUSTOSIU POILSIUI JAU PENKTADIENĮ, O ŠEŠTADIENĮ PRADĖSIU VAŽIUOTI TARKIME, 15 VALANDĄ - 1 MINUTEI DARBO, VAŽIAVIMO NEBŪS, GAUNASI, KAD SAVAITINIO POILSIO LAIKOTARPIS YRA SUTRUMPINTAS. KAIP BUS INTERPRETUOJAMA ŠI SITUACIJA?

Šiuo metu konkrečių duomenų pagal atskiras valstybes nėra. Tačiau anksčiau nurodytoje situacijoje galima tikėtis, kad toks veikimo būdas gali būti vertinamas kaip teisės pažeidimas.

AR ŠIS DRAUDIMAS TAIKOMAS KURJERIŲ AUTOMOBILIAMS, KURIŲ MAKSIMALI LEISTINOJI MASĖ > 3,5 T?

Reglamentavimas taikomas visiems transportavimo paslaugas teikiantiems vairuotojams, taip pat ir mikroautobusų, kurių maksimali leistinoji masė neviršija 3,5 tonų.

KOKIOS BAUDOS GRESIA PAŽEIDUS DRAUDIMĄ?

BELGIJA

2014 m. birželio 21 d. Belgija įvedė baudas už savaitinio poilsio laiko praleidimą transporto priemonės kabinoje. Bauda siekia 1800 eurų.

Žemiau pateikiame atsakymus į klausimus, kuriuos pateikė Belgijos transporto ministerija.

Kaip konkrečiai bus interpretuojama sąvoka "privalomojo savaitinio poilsio laiko praleidimas kabinoje patikrinimo metu"? Ar pažeidimas bus nustatytas, jei vairuotojas praleis visas 45 valandas transporto priemonėje, ar kontrolės institucijos savo nuožiūra vertins ar yra padarytas pažeidimas?

Vadovaujantis šiuo teisės aktu, kai vairuotojas patikrinimo metu padaro pažeidimą, praleisdamas poilsio laiką kabinoje, o iš tachografo duomenų galima nustatyti, kad prieš tai buvęs poilsio laikas buvo sutrumpintas, o šiuo metu esantis turėtų būti įprastu savaitinio poilsio laiku, kuris yra uždraustas.

Ar tarnybos patikrins įprastinius savaitinio poilsio laikotarpius, buvusius kontroliniame 28 dienų laikotarpyje, o ne tik vykstantį patikrinimo metu? Ar bus reikalaujama pateikti pažymą apie savaitinio poilsio laiko praleidimo vietą? Jei taip, tai kokio tipo - viešbučių atsiskaitymo lapeliai, draugų/ šeimos narių surašytos pažymos ar kitokie? Kaip kontrolės institucijos vertins situaciją, kai vairuotojas pateiks pažymą iš darbdavio apie savaitinio poilsio laiko praleidimą?

Įprasto savaitinio poilsio laiko praleidimas kabinoje turi būti konstatuotas patikrinimą atliekančių pareigūnų patikrinimo vietoje. Pažeidimas gali būti nustatytas tik "pagavus už rankos". Tikrintojai negali reikalauti įrodymų, kad vairuotojas nepraleido prieš tai buvusių savaitinio poilsio laiko laikotarpių kabinoje. Patikrinimą atliekantys pareigūnai tokiu atveju nereikalaus jokių darbdavio išduotų pažymėjimų.

Į vairuotojo ir krovinio saugumą taip pat turėtų būti atsižvelgiama - nesaugomose vietose egzistuoja užpuolimo ar vagystės pavojus.

Vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 561/2006 nuostatomis, "savaitinio poilsio laikas reiškia savaitės laikotarpį, kuriuo metu vairuotojas gali laisvai disponuoti savo laiku ir apima įprastą savaitinio poilsio laiką ir sutrumpintą savaitinio poilsio laiką".

OLANDIJA

Nuo 2014 metų gegužės teisės aktų sąvadas ATBv, reglamentuojantis darbo laiką, numato baudą už 45 valandų pertraukos praleidimą vilkiko kabinoje. Ši bauda siekia 1500 eurų, ji yra skiriama įmonės savininkui. Nepaisant to, kad Olandijoje teisės aktai, draudžiantys miegoti kabinoje, įsigaliojo jau prieš kurį laiką, iki šiol jie nebuvo taikomi. Sugriežtinus ES teisės reglamentavimą viskas gali pasikeisti, nes ši valstybė gali būti vertinama kaip vairuotojų bazė.

PRANCŪZIJA

2014 m. liepos 11 d. Prancūzijoje įvestos drastiškos baudos už įprasto poilsio laiko praleidimą transporto priemonėje, jos siekia net iki 30000 eurų, o transportą valdančiam asmeniui gali būti skirta ir laisvės atėmimo bausmė iki vienerių metų. Vidutinis realiai skiriamų baudų dydis siekia apie 2300 eurų.

Nors įstatymo Nr. 2014-790, priimto 2014 m. liepos 10 d. kaip priemonė "kovoje su socialiniu dempingu", nuostatos reglamentuojančios savaitinio poilsio laiką yra neaiškios, prancūzų policija nustatė atitinkamus su savaitiniu poilsiu susijusių aplinkybių patikrinimo metodus. Jei duomenys rodo, kad vairuotojas realizavo savaitinį poilsio laiką Prancūzijoje, tikrintojai reikalauja pateikti kokius nors dokumentus, patvirtinančius faktą, kad poilsio laikas buvo praleistas ne transporto priemonėje. Prie tokių dokumentų priskiriami viešbučių atsiskaitymo lapeliai, o taip pat darbdavio surašytos pažymos, kuriose yra nurodomos su poilsio laiku susijusios aplinkybės (pas šeimos narius, užsakovo bazėje, pas klientą ir pan.).

Tikrintojams nustačius, kad buvo pažeistos savaitinio poilsio laiko praleidimo taisyklės, keliauti toliau galima tik sumokėjus skirtą piniginę baudą. Laikotarpis iki sumokėjimo turi būti aprašytas kaip "budėjimas" arba "kitoks darbas". Galima suprasti, kad verslininkai nori apsaugoti savo klientus, krovinius ir transporto priemonės kaip gali geriausiai. Bendrovės turi teisę organizuoti transporto operacijas mažindamos kaštus, kiek tai nepažeidžia teisės normų reikalavimų. Transporto priemonės turi būti statomos saugomose stovėjimo aikštelėse. Visa tai turi didinti logistikos operatorių ir infrastruktūros valdytojų sąmoningumo laipsnį, kad jie didintų poilsiui skirtų zonų saugumo laipsnį. Be to, specialūs vairuotojų ir krovinių apsaugos klausimai buvo įtvirtinti ir mokymų, skirtų gauti profesinį sertifikatą, programoje. Reikėtų atsiminti, kad šiame kontekste valstybės valdžios institucijų tikslu, visų pirma, yra socialinė vairuotojų apsauga ir eismo saugumo visiems kelių naudotojams padidinimas. Vadovaujantis šiuo apibrėžimu, jei nurodytu laikotarpiu vairuotojas yra atsakingas už tam tikrų užduočių įgyvendinimą, pavyzdžiui, transporto priemonės ar krovinių saugumo užtikrinimo, šis laikas negali būti laikomas poilsio laiku, nes vairuotojas laisvai nedisponuoja savo laiku.

VOKIETIJA

Kovo 31 dieną Federalinė Taryba priėmė Fahrpersonalgesetz įstatymo (įstatymo dėl vairuotojų) pakeitimų projektą, įvedantį dideles pinigines baudas už Reglamento 561/2006 pažeidimą praleidžiant savaitinio poilsio laiką transporto priemonėje (įstatymo registracijos numeris 18/10882). Šis reikalavimas įsigalioja nuo gegužės 25 d. Vadovaujantis naujai priimti reguliavimu, atsakomybė už tinkamą poilsio laiko naudojimą gali kilti tiek vežėjams, tiek ir įdarbintiems vairuotojams. Įgaliojam patikrinimą atlikti pareigūnui nustačius, kad vairuotojas praleidžia savaitinio poilsio laiką transporto priemonėje, bus skiriamos baudos:

- ① vairuotojui - **60 Eurų** už kiekvieną netinkamai praleisto savaitinio poilsio laiko valandą (2700 eurų už visą poilsio laiką),
- ② vežėjui - **180 eurų** už kiekvieną netinkamai praleisto savaitinio poilsio laiko valandą (8100 eurų už visą poilsio laiką).

Pagal vokiečių reikalavimus, darbdaviui nustatoma prievolė užtikrinti, kad vairuotojas praleistų 45 valandų poilsio laiką savo gyvenamojoje vietoje, bendrovės buveinėje arba iš anksto aptartoje vietoje, kuri yra nuolatinė ir turi sanitarines sąlygas. Anksčiau nurodyta vieta turi būti darbdavio užregistruota. Pakeitimai įsigalios užsibaigus teisėkūros procedūroms, t. y., per 1-2 mėnesių laikotarpį.

APIBENDRINIMAS

Būtina atsiminti, kad vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 561/2006 19 straipsniu, baudos turi būti veiksmingos, proporcingos, atbaidančios ir nediskriminuojančios. Šių sankcijų proporcingumas lyginant su pažeidimo pobūdžiu kelia abejonių, tačiau greitu metu viskas gali pasikeisti, kai gegužės pabaigoje Europos Komisija pristatys Kelių paketą, o jame, be kita ko, kabotažo taisyklių pakeitimą, minimalaus atlyginimo ir nakvojimo kabinoje klausimų paaiškinimą, o taip pat reglamentavimas, taikomas transporto priemonėms, kurių maksimali leistinoji masė neviršija 3,5 tonų.

Vadovą parengė **Paulina Eliaš** iš Translawyers teisės biuro **TRANSLAWYERS**